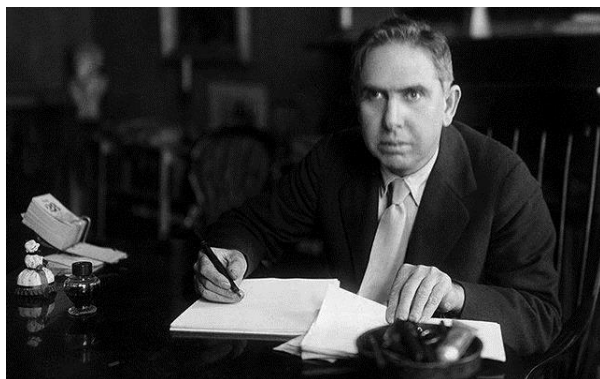

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Романіст та прагматик

До 150-річчя від дня народження
Теодора Драйзера

Бібліографічний покажчик

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Романіст та прагматик

До 150-річчя від дня народження

Теодора Драйзера

Бібліографічний покажчик

Славутич 2021

Цей бібліографічний покажчик підготовлений відділом бібліотечно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2021 році 150-річчя від дня народження Теодора Драйзера – американського письменника, журналіста, громадського діяча, одного з найяскравіших представників американського реалізму, творчість якого часто зараховують і до натуралізму.

Покажчик містить біографію, публікації про твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв, інтернет-ресурси про Т. Драйзера.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л. І., Соловйова Л. О.,
Янченко О. О.

Відповідальна
за випуск:

Портная Н. В.

*Твори Драйзера – завжди «на основі реальних подій»,
і, можливо, саме тому вони так чіпляють.*
О. Манойлова

Американський письменник Теодор Драйзер був знаковою фігурою у світовій культурі на рубежі XIX і XX століть. Він володів незвичайною працездатністю, безстрашно змінював амплу прозаїка на амплу драматурга і поета, переходив від коротеньких оповідань до масштабних романів, випускав репортажі, писав есе, нариси, резонансні статті, критикував, досліджував, розмірковував, аналізував, підводив підсумки в автобіографіях і мемуарах.

Теодор Герман Альберт Драйзер народився 27 серпня 1871 року, в невеликому містечку Терре-Хот у сім'ї німецьких емігрантів. Сім'я злидарювала, у пошуках кращої долі переїжджала з місця на місце, з однієї громади в іншу.

Навчання в парафіяльній школі стало справжньою мукою для сором'язливого тугодума, яким був тоді письменник. Він рано почав заробляти на життя: був продавцем газет, розносив білизну, збирав квартирну плату, працював у торговця залізними виробами, й сам торгував у роздріб, підсобним робітником на залізниці, посудомийником в одному з ресторанів Чикаго. Так він проходив свої життєві «університети».

У справжньому університеті в Блумінгтоні (штат Індіана) йому вдалося провчитися лише рік завдяки допомозі шкільної вчительки, що заплатила за його навчання. На початку 1892 р. Драйзеру поталанило влаштуватися репортером у чиказьку «Дейлі ньос». Далі змінюються міста та редакції: Сент-Луїс, Клівленд, Пітсбург, Нью-Йорк. Розширюється коло його журналістських тем, він успішно опанував ремесло газетяра. Писав на замовлення «Метрополітен», «Харперс», «Космополітен». Драйзера включили у бібліографічний довідник за 1899 рік «Who's Who in America» з вказівкою професії – письменник-журналіст.

До появи свого першого роману в 1900 Драйзер опублікував 42 статті й ряд поем. Письменник в інтерв'ю для довідника «Хто є хто в Америці» (1899 р.) вказав, що ним написані дві книги: «Дослідження про знаменитих сучасників» і «Поєми».

Переконавшись у тому, що інтерес до життя в американців пов'язаний із нетерплячим очікуванням успіху, Драйзер-письменник вирішив досліджувати психологію обділеного та честолюбного «шукача щастя», і об'єктом його зацікавлень стало американське суспільство. Першим кроком на цьому шляху був роман «Сестра Керрі» (1900р.)), який критика зустріла вороже і він відразу ж був заборонений через «непристойність». Драйзера публічно визнали «ганьбою Америки», і перед ним зачинилися двері більшості журналів. За три роки заледве поталанило опублікувати декілька статей. Матеріальна скрута змусила його повернутися до фізичної праці на залізниці. 1905 рік він знову зустрів у редакторському кріслі. Журналістика стала доброю школою, де виховався мужній талант Драйзера-романіста.

У 1911 р. вийшов друком другий роман письменника, розпочатий ним десять років тому, тепер він називався «Дженні Герхарт».

Після виходу «Дженні Герхардт» Драйзер розпочав роботу над масштабним романом про бізнес. Ця тема віддавна цікавила його як журналіста. На початку століття йому доводилося брати інтерв'ю у мільйонерів, писати нариси про монополістів, некоронованих королів США.

Під час роботи задум розростався, виникла ідея трилогії. У 1912 р. з'явилася її перша частина – «Фінансист», у 1914 вийшла друга – «Титан» , а згодом і заключний роман — «Стоїк». Драйзер досліджує анатомію та філософію Успіху. Показавши зсередини роботу розуму та душі свого героя, письменник прослідковує етапи його перетворення в «титана». «Трилогія

бажання» – одне з видатних досягнень американської літератури ХХ ст.

У 1916 вийшов друком роман «Геній», який Драйзер вважав своїм найкращим твором. Тема роману – влада грошей. Через рік після виходу роману «Західне товариство з боротьби з пороком» добилося його заборони. На захист «Генія» виступили багато письменників, зокрема: Д. Лондон, С. Льюїс, Г. Веллс, А. Беннет.

Драйзером також були видані дві книги нарисів – «Сорокалітній мандрівник» (1913 р.) і «Канікули уродженця Індіани» (1916 р.), де подорожні нариси (він мандрував Англією, Францією, Німеччиною у 1911 р., а згодом перетнув усю Америку) поєднані зі спогадами та роздумами письменника про сучасність, суспільство, особистість і мистецтво.

Одночасно з роботою над «Титаном» і «Генієм» «він накидав план багатотомної автобіографії». У 1916 р. Драйзер завершив її перший том «Світанкова зоря». Другий том «Книги про самого себе» був закінчений у 1919 р., але вийшов друком у 1922 р. На межі 10-20-х років письменник наче підбивав попередні підсумки, збирав раніше написані п'єси, оповідання, нариси, доповнював їх новими та видав кілька збірок, поміж яких «Дванадцять чоловіків» (1919 р.), «Кольори великого міста» (1923 р.), книга віршів «Настрій» (1926 р.), «Галерея жінок» (1928 р.).

Мимохідь, з декількох рядків кримінальної газетної хроніки, виник задум нового роману, який стане його тріумфом – «Американська трагедія» (1925 р.).

Драйзер – письменник-реаліст. Його мистецтво – мистецтво фактів та речей – будується на спогляданні за життям яким воно є. Разом з тим Драйзер і тонкий письменник-психолог.

Спрага нового, дух пошуку спонукали Драйзера наприкінці 20-х років поїхати до Радянського Союзу. Його зацікавив

«колосальний експеримент, що проводився в масштабах цілої держави». Результатом двомісячного перебування в Союзі стала книга «Драйзер дивиться на Росію» (1928 р.), де є спогади про Київ, Харків, Одесу та інші міста України.

В 1930 році кандидатура Драйзера була висунута на одержання Нобелівської премії по літературі. Більшістю голосів премію присудили письменникові Синклеру Люїсу.

Наприкінці життя письменник закінчив роман «Оплот» (1946 р.), в центрі якого історія фінансиста Солона Барнса. Герої Драйзера наприкінці життя намагаються знайти оперття у вічних цінностях.

У 1944 р. Американська академія мистецтв і літератури нагороджує Теодора Драйзера почесною золотою медаллю за видатні досягнення у галузі мистецтва й літератури.

Твори Т. Драйзера

Драйзер Т. Американская трагедия: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: Худож. лит., 1978. – 783 с. – (Библиотека классики).

Драйзер Т. Американская трагедия: Роман / Т. Драйзер. – К.: Вища школа, 1987. – 876 с.

Драйзер Т. Американская трагедия: Роман в 2-х ч. Ч. 1 / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: Эй-Ди-Лтд, 1993. – 399 с.

Драйзер Т. Американская трагедия: Роман в 2-х ч. Ч. 1 / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: Эй-Ди-Лтд, 1994. – 399 с.

Драйзер Т. Американская трагедия: Роман в 2-х ч. Ч. 2 / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: Эй-Ди-Лтд, 1994. – 412 с.

Драйзер Т. Гений: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – К.: БМП «Борисфен», 1995. – 782 с.

Драйзер Т. Дженни Герхардт: Роман / Т. Драйзер. – М.: Скорина, 1992. – 336 с.

Драйзер Т. Дженни Герхардт: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Сухуми: «АЛАШАРА», 1988. – 348 с.

Драйзер Т. Дженни Герхардт; Оплот: Романы / Т. Драйзер; пер. с англ. – К.: БМП «Борисфен», 1995. – 604 с.

Драйзер Т. Жизнь, искусство и Америка. Статьи, интервью, письма: Сборник / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: Радуга, 1988. – 416 с.

Драйзер Т. Сестра Керри / Т. Драйзер // Русская и зарубежная литература. Краткое изложение содержания всех произведений новой школьной программы. 10-11 классы / авторы-составители Р. Е. Хворостян и др. – Харьков: Веста: Ранок, 2002. – С. 457-472.

Драйзер Т. Сестра Керри: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – К.: БМП «Борисфен», 1995. – 459 с.

Драйзер Т. Стоик: Роман / Т. Драйзер. – Курск: МНПП «Сеймь», 1993. – 320 с.

Драйзер Т. Стоик: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Мн.: Оракул, 1992. – 366 .

Драйзер Т. Стоик: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: «Эй-Ди-Лтд», 1993. – 352 с.

Драйзер Т. Стоик. Оплот: Романы / Т. Драйзер. – Л.: Лениздат, 1989. – 671 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Кишинёв: Литература Артистикэ, 1988. – 575 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Курск: МНПП «Сеймь», 1992. – 480 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Л.: Лениздат, 1988. – 573 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Мн.: Оракул, 1992. – 576 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: «Эй-Ди-Лтд», 1993. – 544 с.

Драйзер Т. Титан: Роман / Т. Драйзер; пер. з англ. – Харків: «Орбіта», 2018. – 664 с.

Драйзер Т. Финансист: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Курск: МНПП «Сеймь», 1992. – 446 с.

Драйзер Т. Финансист: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Л.: Лениздат, 1987. – 558 с.

Драйзер Т. Финансист: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – Мн.: Скорина, 1992. – 286 с.

Драйзер Т. Финансист: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – М.: «Эй-Ди-Лтд», 1993. – 511 с.

Драйзер Т. Фінансист: Роман / Т. Драйзер; пер. с англ. – К.: ДОВЖЕНКО БУКС, 2017. – 635 с.

Про життя і творчість

Давиденко Г. Й. Особливості розвитку літератури США: Теодор Драйзер – майстер реалістичної прози / Г. Й. Давиденко, Г. М. Стрельчук, Н. І. Гричаник // Історія зарубіжної літератури ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. – С. 209-218.

Денисова Т. Н. Америка, яка вона є, або «Людська комедія» Теодора Драйзера / Т. Н. Денисова // Романи і романісти США ХХ століття. – К.: Дніпро, 1990. – С. 39-68.

Драйзер Теодор // Жизнь, искусство и Америка. Статьи, интервью, письма: Сборник / Составление и предисловие Ю. Палиевской. Комментарий В. Толмачева; пер. с англ. – М.: Радуга, 1988. – 416 с.

Драйзер Теодор // История зарубежной литературы ХХ века, 1871-1917: Учебник для студентов пед. институтов по спец. № 2101 «Рус. яз. и лит.» / В. Н. Богословский, З. Т. Гражданская, С. Д. Артомонов и др.: под ред. В. Н. Богословского, З. Т. Гражданской. – М.: Просвещение, 1989. – С. 333-340.

Засурский Я. Драйзер Теодор / Я. Н. Засурский // Краткая литературная энциклопедия / гл. ред. А. Сурков. – Т 2. – М.: Советская Энциклопедия, 1964. – С. 774-777. – (Энциклопедии. Словари. Справочники).

Засурский Я. Драйзер Теодор Герман Альберт / Я. Засурский // Писатели США: Краткие творческие биографии / сост. и общ. редакция Я. Засурского, Г. Злобина, Ю. Ковалева. – М.: Радуга, 1990. – С. 145-148.

Юнкis Г. Драйзер Теодор / Г. Юнкis // Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А-К / За

ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2005. – С. 577-580.

Пинаев С. Теодор Драйзер / С. Пинаев // Энциклопедия для детей. Том 15. Всемирная литература. – Ч. 2: XIX-XX века; / глав. ред. В. А. Володин. – М.: Аванта +, 2001. – С. 519-522.

Інтернет-ресурси

Драйзер Теодор Герман Альберт [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енцикл. – Електр. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%80_%D0%94%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%B7%D0%B5%D1%80. – Назва з екрану. – Дата останньої правки 15.06.2020. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор – біографія [Електронний ресурс] // УкрЛіб: Бібліотека Української Літератури. – Електр. дані. – Режим доступу: [https://www.ukrlib.com.ua/bio-z/printit.php?tid=5533](https://www.ukrlib.com.ua/bio-<u>z/printit.php?tid=5533</u>). – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор – біографія (скорочено) [Електронний ресурс] // dovidka.biz.ua: Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://dovidka.biz.ua/teodor-drayzer-biografiya-kоротko/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор – книги і біографія [Електронний ресурс] // Yakaboo – Електр. дані. – Режим доступу: https://www.yakaboo.ua/ua/author/view/Teodor_Drajzer/#. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор: книги, актуальна інформація [Електронний ресурс] // Книгарня «С». – Електр. дані. – Режим доступу: <https://book-ye.com.ua/authors/teodor-drayzer/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Манойлова О. П'ять уроків Теодора Драйзера [Електронний ресурс] / Ольга Манойлова // Книгарня «Є». – Електр. дані. – Режим доступу: <https://book-ye.com.ua/blog/osoblyva-dumka/p-yat-urokiv-teodora-drajzera/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор – біографія [Електронний ресурс] // Parta.ua. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://parta.com.ua/ukr/stories/writers/95/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Драйзер Теодор – біографія [Електронний ресурс] // Моя книга. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://mykniga.com.ua/biograph/biografiya-teodora-drajzera-biografiya-drajzera-t-x-a-foto-video.html>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 12.08.2021).

Зміст

Біографія Т. Драйзера.....	3
Твори.....	7
Про життя і творчість.....	9
Інтернет-ресурси.....	10